

MAGYAR EGÉSZSÉGÜGYI SZAKDOLGOZÓI KAMARA

Országos Szervezet

1438 Budapest, Pf.: 350.

Telefon: 1-323-2070 Fax: 1-323-2075

e-mail: meszk@meszk.hu, www.meszk.hu

Felnőttképzési nyilvántartási szám: B/2021/001616

VERSENYFELHÍVÁS

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara 2024/2025-ös tanév Kossuth Zsuzsanna Nemzeti Egészségügyi Szakképzési Versenyére

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (a továbbiakban: MESZK), az egészségügyért felelős miniszter szakmai felügyelete alá tartozó, Egészségügy ágazatra vonatkozóan, „Kossuth Zsuzsanna Nemzeti Egészségügyi Szakképzési Verseny” (a továbbiakban: Szakképzési Verseny) elnevezésű szakmai tanulmányi versenyt hirdet a Magyarország területén egészségügyi középfokú szakképzést folytató intézmények azon tanulói/képzésben résztvevői számára, akik iskolai rendszerben folytatják tanulmányaikat a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 1. mellékletében szereplő, Egészségügy ágazatba sorolt szakma/szakmairányok valamelyikében tanulói, illetve felnőttképzési jogviszonyban egyaránt.

A Szakképzési Verseny pedagógiai célja a magyarországi egészségügyi középfokú szakképzés színvonalának további növelése, a szakképzésben kiemelkedő teljesítményt nyújtó fiatalok és felkészítő tanáraik eredményeinek elismerése. Cél az eredeti munkakörnyezetet szimuláló gyakorlati feladatok által a versenyzők szakmai tudásának felmérése. Cél továbbá az egészségügyi szakmák társadalmi presztízsének növelése és a szakképzésbe való belépés vonzóvá tétele a szakmák bemutatása által, ezzel elősegítve a pályaválasztó fiatalok pályaeorientációját.

A Szakképzési Versenyt a MESZK a 11., 12., 13., 14., 15. évfolyamon tanulmányokat folytatók számára az alábbi ismeretkörökben hirdeti meg, azzal, hogy a versenyfeladatok úgy kerülnek kialakításra, hogy alkalmasak legyenek a nevező versenyzők által befejezett évfolyam szakmai tartalmának mérésére.

Szakma/Szakmairány	Ismeretkör
Valamennyi szakma/szakmairány	<p>Alapápolás-gondozás, betegmegfigyelés felnőtt korban (támpontként a korábbi PTT-ben 9-10. évfolyamon ajánlott képzési tartalom alapján)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismeretkörhöz tartozó orvosi latin nyelv ismerete - Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása - Vitális paraméterek mérése, a mért eredmények dokumentálása - A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközök és ápolási technikák alkalmazása a tartósan fekvő beteg ápolása során - Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt - Idős ember gondozása - Akadályozott ember segítése - Betegmozgatást segítő eszközök és használatuk - Kényelmi eszközök és alkalmazásuk - Beteg ember szükségletei, és szükségletek kielégítése - Testvázadékok megfigyelése, mintagyűjtés módjai, minta laboratóriumba történő juttatása - Gyógyszerbejuttatási módok

Szakma/Szakmairány	Ismeretkör
Valamennyi szakma/szakmairány	<p>Alapápolás-gondozás újszülött-, csecsemő- és gyermekkorban (támpontként a korábbi PTT-ben 9-10. évfolyamon ajánlott képzési tartalom alapján)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismeretkörhöz tartozó orvosi latin nyelv ismerete - Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása - Testtömeg, testhossz mérése és dokumentálása - Testkörfogat mérése és dokumentálása - A testhőmérséklet mérése, dokumentálása, élettani értékek, eltérések az élettani értéktől - Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése - Testváladékok megfigyelése, mintagyűjtés módjai, minta laboratóriumba történő juttatása - Gyógyszerbejuttatási módok
Valamennyi szakma/szakmairány	<p>Elsősegélynyújtási alapismeretek (támpontként a korábbi PTT-ben 9-10. évfolyamon ajánlott képzési tartalom alapján)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismeretkörhöz tartozó orvosi latin nyelv ismerete - ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás - A felnőtt BLS érvényes algoritmus - A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLIS) algoritmus - A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek - Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása - A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk, vérzések - Rándulás, ficam, törés ellátása - Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása - Termikus sérülések ellátása - Elektromos balesetek ellátása - Rosszullétek, mérgezések ellátása - Tömeges balesetek, katasztrófák - A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai - Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)
Valamennyi szakma/szakmairány	<p>Belgyógyászat és ápolástana (támpontként a korábbi PTT-ben 11. évfolyamon ajánlott képzési tartalom alapján)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismeretkörhöz tartozó orvosi latin nyelv ismerete - Szív -és érrendszeri megbetegedések - Vérképzőrendszeri megbetegedések - Légzőrendszeri megbetegedések - Emésztőrendszeri megbetegedések - Kiválasztórendszeri megbetegedések - Endokrinrendszeri megbetegedések - Daganatos megbetegedések - Fertőző betegek, infektológia - Belgyógyászati ápolási beavatkozások - Oxigénterápia

Szakma/Szakmairány	Ismeretkör
	<ul style="list-style-type: none"> - Infúziós terápia - EKG készítés - Széklet, vizelet és hányadék mintavétel, és laboratóriumba történő juttatása - Perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás - Injekciózások kivitelezése (s.c., i.c., i.m.), - Gyógyszerelés - Aeroszol terápia
Valamennyi szakma/szakmairány	<p>Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia (támpontként a korábbi PTT-ben 12. évfolyamon ajánlott képzési tartalom alapján)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismeretkörhöz tartozó orvosi latin nyelv ismerete - A rehabilitáció alapfogalmai - Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei - Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek - Mozgásképeségükben akadályozott személyek - Látássérült személyek - Hallássérült személyek - Értelmileg akadályozott személyek - Komplex, átfogó akadálymentesítés, az intézményi akadálymentesség jelentése és megvalósulási lehetőségei - A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere - A rehabilitációt támogató eszközök, test távoli és test közeli segédeszközök, a mobilitás segédeszközei, az önellátás segédeszközei, a kommunikáció és az információ eszközei, kényelmi eszközök - Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban - A fájdalom felmérésének lehetőségei, fájdalomfelmérő skálák, a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítási eljárások - Hidroterápia, balneoterápia, mechanoterápia, klímaterápia, inhalációs kezelések, mágneses és elektroterápia, fototerápia, termoterápia
Általános ápoló	<p>Klinikumi és szakápolástani ismeretek/Sebészet és határterületeinek ápolástana (támpontként a korábbi PTT-ben 13. évfolyamon ajánlott képzési tartalom alapján)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismeretkörhöz tartozó orvosi latin nyelv ismerete - Sebészeti beavatkozások alapjai, anamnézis felvétel, ápolási terv készítése, műtét típusok, műtéti behatolási helyek, sebgyógyulás stádiumai, sebgyógyulási zavarok, sebváladékok megfigyelése, mintavétel - Postoperatív betegfogadás, megfigyelés, monitorozás, testhelyzetek ápolói beavatkozások, fájdalomcsillapítás ápolási specialitásai, posztoperatív szövődmények felismerése, ápolása - Sebészeti betegek ápolása, heveny hasi katasztrófák, nasogastricus szonda, input és output enterostomák, drain gondozás, mellkasi műtéten átesett betegek ápolása, emlőműtéten átesett betegek ápolása, beavatkozási tilalmak, daganatos betegek sebészeti kezelése

Szakma/Szakmairány	Ismeretkör
	<ul style="list-style-type: none"> - Műtétet igénylő szívfejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása, helyreállító sebészeti eljárások - Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása - Beteg műtéti előkészítése, pre és postoperatív betegmegfigyelés, kötéscsere - Közreműködés sztóma ellátásában, enterosztóma gondozás, zsák csere
<p>Perioperatív szakasszisztens/Aneszteziológiai szakasszisztens</p>	<p>Perioperatív, posztoperatív ellátás/Aneszteziológiai szakasszisztens (támpontként a korábbi PTT-ben 13. évfolyamon ajánlott képzési tartalom alapján)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismeretkörhöz tartozó orvosi latin nyelv ismerete - A biztonságos aneszteziológiai kivizsgálás, vizsgálati eredmények áttekintése, a műtéti érzéstelenítés kockázatai, a szövödmények megelőzésére szolgáló eljárások - Betegjogok érvényesülése a perioperatív ellátásban (tájékoztatás, önrendelkezés, tájékozott beleegyezés, a visszautasítás joga) - Beteg fogadása a műtőben - Az aneszteziológiai gyógyszerelés, infúziók beadásának eszközei, általános és regionális anesztézia, orvosi gázok - Szabad légutak eszköz nélküli és eszközös biztosításának lehetőségei különböző életkorban, csecsemő- és gyermek specialitások, légúti elzáródás leggyakoribb okai, a nehéz légút biztosítás eszközei, asszisztálás intubálásnál, extubálásnál - ALS, BLS, XBLS, RSI - A regionális anesztézia fajtái, módzatai, hatása/mellékhatása, eszközei, lokálanesztetikumok - Betegelőkészítés regionális anesztéziához, az analgezia ellenőrzése, műtét alatti betegmegfigyelés, dokumentálás, postoperatív szövödmények - Perioperatív és postoperatív betegmegfigyelés módszerei és eszközei, dokumentálás - Biztonságos betegtranszport eszközfeltétele, monitorizálási lehetőségek - A fájdalomérzet kialakulása, a fájdalom osztályozása, akut és krónikus fájdalom, a fájdalmat befolyásoló tényezők, a fájdalomcsillapítás sebészi és aneszteziológiai lehetőségei, a fájdalomérzet mérése, a fájdalomcsillapítás eszközei, a beteg által vezérelhető fájdalomcsillapítás, fájdalomcsillapító gyógyszer-csoportok - Speciális beteg fektetési módok a közvetlen műtét utáni időszakban
<p>Perioperatív szakasszisztens/Műtéti szakasszisztens</p>	<p>Perioperatív, posztoperatív ellátás/Műtéti szakasszisztens (támpontként a korábbi PTT-ben 13. évfolyamon ajánlott képzési tartalom alapján)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismeretkörhöz tartozó orvosi latin nyelv ismerete - Fertőtlenítő eljárások - Higiénés és sebészi kézfertőtlenítés - Vegyszerek kezelése, a fertőtlenítés hatásfokának ellenőrzési formái - Eszközök, műszerek sterilizálhatósága, sterilizálás módszerei, munkafázisai, ellenőrzése - A műtői egység felszereltsége, működése

Szakma/Szakmairány	Ismeretkör
	<ul style="list-style-type: none"> - A beteg fogadása és pszichés előkészítése, fektetési módok, az operatív beavatkozások izolálása - Az egynapos sebészeti ellátás kritériumai, műtéttípusok, egynapos sebészeti ellátás lehetőségei gyermekek esetén - Műtői higiénés környezet és komfort biztosítása, műtétes tálcák előkészítés ellenőrző lista alapján - A műtéti beavatkozások és eszközök biztonságos előkészítése, üzemeltetése - A beavatkozásokhoz használatos textíliák, kötszerek, varróanyagok - Eszközök beadása a különböző beavatkozásokhoz - Vizsgálati és mintavételi anyagok biztonságos kezelése és szállítása, ártalmatlanítása

A versenyeket a MESZK Szakképzési, Oktatási és Továbbképzési Igazgatósága készíti elő és bonyolítja le a MESZK Területi Szervezeteinek bevonásával, a MESZK Szakmai Tagozatai, valamint szakmai szervezetek és egyesületek közreműködésével. A versenyek szakmai tartalma a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak alapján, azokkal összhangban kerülnek megállapításra. A MESZK a versenyekkel kapcsolatos tájékoztatást és a Versenyszabályzatot a www.meszk.hu honlapon teszi közzé.

A versenyre nevezni 2024. október 7-től (hétfő) van lehetőség, az erre a célra létrehozott elektronikus űrlap kitöltésével, mely a következő linken érhető el: [KZS iskolai jelentkezési felület](#). A nevezés intézményenként történik. Az elektronikus űrlap kitöltése során, az űrlap megfelelő pontjában kérjük csatolni a versenyfelhívás mellékletét képező, versenyre nevezői adatokkal feltöltött táblázatot és a versenyzői/szülői hozzájáruló nyilatkozatokat. Az intézmények korlátlan számban nevezhetik tanulóikat/képzésben résztvevőiket.

A Szakképzési Versenyre történő iskolai nevezés határideje: 2024. november 4. (hétfő). Az egészségügyi szakképzést folytató intézmények ismeretkörönként korlátlan számban nevezhetik tanulóikat/képzésben résztvevőiket azzal, hogy egy versenyző egy ismeretkör versenyére adhatja le nevezését.

A Szakképzési Versenyre benevezett versenyzők szakmai tudásának felmérése három fordulóban történik: intézményi elődöntő, vármegyei/fővárosi döntő és országos döntő.

A verseny zárásakor a versenyzők elismerése mellett nagy hangsúlyt helyezünk a felkészítő pedagógusok, gyakorlati oktatók, egészségügyi szakképzést folytató technikumok és duális képzőhelyek elismerésére is.

A verseny fordulói, a versenyfeladatok

1. forduló – intézményi elődöntő

Időpontja: 2024. november 26-28. között

Időtartama: 30 perc

Az intézményi elődöntő központi interaktív versenytevékenység, melynek során a versenyzők saját iskolájukban oldják meg a 30 feladatból álló, a versenyszervező által összeállított központi interaktív versenyfeladatot. A versenyfeladat megoldására 30 perc áll rendelkezésre. Az interaktív

versenytévékenység a <https://redmenta.com/> elektronikus felületen kerül lebonyolításra azzal, hogy a különböző ismeretkörökhöz és a különböző munkarendű képzések versenyfeladatai a hozzájuk rendelt linken érhetőek el.

A versenyfeladat egyaránt tartalmaz egyszeres feleletválasztó, többszörös feleletválasztó, igaz-hamis állítás, sorrendbe rendezés és párosítás feladatokat. A feladatsor a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tanulási eredmények tartalmából kerül összeállításra.

2. forduló – vármegyei/fővárosi döntő

Időpontja: 2025. január

Időtartama: maximum 30 perc/versenyző

A vármegyei/fővárosi döntő gyakorlati versenytévékenység, melynek során a versenyzők beteg/kliens nélküli szituációs feladatot végeznek el, a feladathoz tartozó tevékenységeket mutatják be szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával. A vármegyei/fővárosi döntő lebonyolítási helyszíne SKILL labor/tankórterem/demonstrációs egység, a versenyzői létszám maximum 10 fő/ismeretkör/munkarend/vármegye, főváros. Az intézményi elődöntőben szerzett pontok alapján ismeretkörönként/munkarendenként/vármegyénként, főváros külön-külön kerülnek rangsorolásra a versenyzők. Az intézményi elődöntőből ismeretkörönként/munkarendenként/vármegyénként, főváros az első 10 legjobb eredményt elérő versenyző jut tovább a vármegyei/fővárosi döntőbe azzal, hogy a továbbjutáshoz minimum 40%-os teljesítményt szükséges elérni. A vármegyei/fővárosi döntők lebonyolítása a MESZK Szakképzési, Oktatási és Továbbképzési Igazgatóság iránymutatása alapján, a MESZK Területi Szervezetei bevonásával történik, melynek során a szimulációs feladatbankból az országos versenybizottság által kiválasztott gyakorlati feladatot mutatják be a versenyzők.

Azon ismeretkör esetén, ahol alacsony a versenyzői létszám, a 2. forduló regionálisan kerül megszervezésre. A regionális döntő versenyzői létszáma maximum 10 fő/ismeretkör/munkarend/régió.

A vármegyei/fővárosi döntő pontos időpontja és helyszíne később kerül meghatározásra, melyről elektronikus úton értesítjük a vármegyei/fővárosi döntőbe jutó versenyzőket és iskoláikat.

3. forduló – országos döntő

Időpontja: 2025. március

Időtartama: maximum 30 perc/versenyző

Az országos döntő gyakorlati versenytévékenység, melynek során a versenyzők beteg/kliens nélküli szituációs feladatot végeznek el, a feladathoz tartozó tevékenységeket mutatják be szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával. A lebonyolítás helyszíne SKILL labor/tankórterem/demonstrációs egység, a versenyzői létszám maximum 20 fő/ismeretkör/munkarend. Az országos döntőn a vármegyei/fővárosi döntő első helyezettjei vesznek részt.

Azon ismeretkör/munkarend esetén, ahol a 2. forduló regionálisan kerül megszervezésre, ott a versenyzői létszám maximum 10 fő/ismeretkör/munkarend. Ebben az esetben a regionális döntőbe jutott versenyzők vármegyénkénti első helyezettje vesz részt az országos döntőben, ezen felül a versenyzői létszám keretéig (10 fő) a regionális döntő országosan összesített rangsorának további helyezettjei jutnak be az országos döntőbe.

Az országos döntő során a szimulációs feladatbankból az országos versenybizottság által kiválasztott gyakorlati feladatot mutatják be a versenyzők.

Az országos döntő pontos időpontja és helyszíne később kerül meghatározásra, melyről elektronikus

úton értesítjük az országos döntőbe jutó versenyzőket és iskoláikat.

A verseny végén az országos döntőben elért eredményük alapján történik meg a versenyzők rangsorolása azzal, hogy 1-3. helyezés megállapításához minimum 80%-os, 4-10. helyezés megállapításához minimum 60%-os eredményt szükséges elérni. Amennyiben az adott helyezéshez előírt teljesítményt nem éri el egy versenyző sem, a helyezés nem kerül megállapításra.

A verseny időpontjai és helyszínei a verseny időpontjában aktuális vis major helyzetre való tekintettel, a versenybizottság elnökének döntése alapján módosíthatók, a verseny megszakítható, lemondható.

Jelen Versenyfelhívás a Versenyszabályzattal együtt érvényes. A versenyre történő nevezéssel a nevező intézmény és a versenyre nevező tanulók a Versenyszabályzatban foglaltakat magukra nézve kötelezőnek ismerik el.

A versenyre történő nevezés, valamint a versenyen való részvétel díjtalan.

Az egyes ismeretkörök interaktív versenytevékenységének tervezett időpontja

Szakma	Ismeretkör	Időpont
Valamennyi szakma/szakmairány	Alapápolás-gondozás, betegmegfigyelés felnőtt korban	2024. november 26. 14.00 óra
Valamennyi szakma/szakmairány	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	2024. november 26. 15.00 óra
Valamennyi szakma/szakmairány	Belgyógyászat és ápolástana	2024. november 27. 14.00 óra
Általános ápoló	Klinikumi és szakápolástani ismeretek/Sebészet és határterületeinek ápolástana	2024. november 27. 15.00 óra
Valamennyi szakma/szakmairány	Alapápolás-gondozás újszülött-, csecsemő- és gyermekkorban	2024. november 28. 14.00 óra
Perioperatív szakasszisztens/Aneszteziológiai szakasszisztens	Perioperatív, posztoperatív ellátás/Aneszteziológiai szakasszisztens	2024. november 28. 14.00 óra
Valamennyi szakma/szakmairány	Elsősegélynyújtási alapismeretek	2024. november 28. 15.00 óra
Perioperatív szakasszisztens/Műtéti szakasszisztens	Perioperatív, posztoperatív ellátás/Műtéti szakasszisztens	2024. november 28. 15.00 óra

Felkészüléshez ajánlott szakirodalom

1. Bary Zsuzsanna, Matlákné Csizmadia Györgyi: Diagnosztikai alapismeretek, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest, 2022
2. Bonnie Allbaugh szerk.: Sebészeti ápolástan Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2010
3. Csermely Miklós: Fizioterápia Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2009
4. Daróczy Judit: Sebkezelés GYEMSZI EFF, Budapest, 2014
5. Diricziné Barna Gyöngyi: Orvosi latin, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest, 2016
6. Gulyás Miklós: Klinikai ismeretek a sebészet köréből ápolónők részére Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2010
7. Haris Éva-Matlákné Csizmadia Györgyi- Szabados Tímea: Ápolási beavatkozások, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest, 2019
8. Huszár I. - Kullmann L. - Tringer L. szerk.: A rehabilitáció gyakorlata Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2006
9. Kállayné Ö. Cs. - Kállay M.: A mozgásszervi betegségben szenvedők ápolása ETI, Budapest, 2005
10. Kardos Lídia: Anatómia-élettan, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest, 2017
11. Klauber András szerk.: Ápolás a rehabilitációban Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2016
12. Kornéth Anikó: Klinikai ismeretek a belgyógyászat köréből ápolók részére Medicina, Budapest, 2013
13. Kúti Zsuzsanna: Anatómiai feladatgyűjtemény, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest, 2021
14. Lipienné Krémer Ibolya – Marosiné Nemes Melinda – Póschné Bróda Ágota – Ridegné Cseke Irén – Soósné Kiss Zsuzsanna: Gondozástan, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest, 2020
15. Lipienné Krémer Ibolya- Ridegné Cseke Irén: Betegmegfigyelés, Műszaki Könyvkiadó Kft., 2019
16. Marsi E. - Papp K. - Patyán L.: Rehabilitáció Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar Ápolástudományi Tanszék, Debrecen, 2015
17. Molnár Zsolt szerk.: Aneszteziológia és intenzív terápia Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2019
18. NŐVÉR az ápolás elmélete és gyakorlata tudományos és továbbképző szakfolyóirat 2021-2022-2023-2024-es évek lapszámai Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara, Budapest
19. Oláh András szerk.: Az ápolástudomány tankönyve Medicina, Budapest, 2012
20. P. A. Potter - A. G. Perry szerk.: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2013
21. Pápai Tibor: Elsősegélynyújtás - első ellátás, Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest, 2016
22. Péczeli András László: Műtéti ismeretek, tananyagok szakasszisztensek számára 1-2. kötet, Állami Egészségügyi Ellátó Központ, Budapest, 2020
23. Szabados Tímea: Aszepszis, antiszepszis - fertőtlenítési és sterilizálási alapismeretek Kádix Kiadó, Budapest, 2014
24. Szentgyörgyi Krisztina: Orvosi latin kifejezések, Mozaik Kiadó és Oktatási Stúdió Kft., Szeged, 2021
25. Tassonyi E. - Fülesdi B. - Molnár Cs. szerk.: Perioperatív betegellátás Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2016
26. Wéber Gy. - Ferencz A. - Sándor J. szerk.: Műtéttan Semmelweis Kiadó, Budapest, 2015